

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

47

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

*Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення для
самостійного вивчення дисциплін
та їх окремих розділів*

ОДЕСА 2016

Матеріали друкуються відповідно до рішення 47-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення для самостійного вивчення дисциплін та їх окремих розділів”, яка проходила 4–5 квітня 2016 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Леонтьєва І.О., методист методичного відділу.

Таким чином, виконання перерахованих умов застосування технології дистанційного навчання дозволяє на практиці реалізувати дистанційне навчання, яке вельми актуально в даний час і вважається інноваційним.

УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПС У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ОНАХТ

Г.І. Віват, Я.В. Машарова

Науково-технічний розвиток ХХІ століття надав нові можливості щодо здобування знань нетрадиційним шляхом. Маємо на увазі поширення дистанційного навчання, що набуває популярності серед тих осіб, які з певних причин не мають можливості користуватися традиційними формами навчання. Саме тому актуальним є створення навчальних посібників, тестових завдань, словників фахової термінології для дистанційного вивчення української мови за професійним спрямуванням, а також для вдосконалення рівня практичного володіння українською мовою.

Модульна технологія вивчення української мови за професійним спрямуванням містить змістову, практичну та контрольну-оцінювальну складові. З огляду на підвищення інтересу до вивчення української мови та формування на її базі умінь та навичок культури усного професійного мовлення вважаємо доцільним запропонувати студентам, що навчаються дистанційно, ряд тем, які реалізуються фахівцями у типових ситуаціях повсякденного спілкування. Кожна з тем повинна викладатися з урахуванням норм сучасної української літературної мови і може бути використана відповідно до реальних потреб.

Зокрема тема «Лексичні норми сучасної української літературної мови» стисло надає історію формування української лексики, у тому числі термінологічної, а розділ «Синтаксичні норми української мови» представляє систему правил, що регулюють вживання розділових знаків у письмовому тексті. Дуже важливо, щоб теоретичний матеріал надавався стисло, із зосередженням уваги на головному. Те саме стосується і практичної частини, що містить завдання та запитання для самоконтролю. Отже, теми, призначені для дистанційного навчання, повинні викладатися з урахуванням структури процесу засвоєння, осмислення, закріплення та застосування знань, а навчальний матеріал повинен бути представленим так, щоб студент міг легко перевірити набуті знання за допомогою контрольних та тестових завдань. Відповідно до цих вимог треба чітко розробити критерії оцінювання студентів, а також надати список літератури, що допоможе студентам виконати поставлені завдання та поглибити набуті знання. Важливо, щоб рекомендована література містила джерела з різних галузей знань відповідно до напрямів навчання студентів, а також новітні джерела щодо вивчення сучасної галузевої термінології.

Отже, матеріал для дистанційного вивчення української мови за професійним спрямуванням повинен поєднувати елементи лексикології, правопису, основ стилістики, редагування, текстології, пунктуації.

Теоретичні розвідки та практичні завдання повинні розв'язувати одне з головних завдань сучасної вищої освіти – підготовки тих фахівців, які належно представлятимуть свою державу на міжнародному рівні.

МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИШУ: ВІД «ЗНАННЄВОГО» ДО «КОМПЕТЕНТНІСНОГО» ПІДХОДУ У НАВЧАННІ

Ю.М. Мельник

Модернізація вищої школи, пов'язана зі зміною освітньої парадигми, інтеграцією вищої професійної школи в єдиний європейський освітній простір, диверсифікацією освіти, розширенням самостійності вузів, їх академічних свобод, – все це серйозно змінює стратегію підготовки кадрів. Адже одним із проявів кризи освіти в нашій країні була націленість його на кінцевий результат, коли фахівець опинявся нездатним перетворити фундаментальні знання в прикладні розробки, не здатним до високотехнологічної діяльності. Ця нездатність результується у проблемі співвідношення так званого "знаннєвого" і "компетентнісного" підходу до навчання.

Глибинна причина кризи "знаннєвої" парадигми лежить в існуючому протиріччі між характером освіти та запитами суспільного виробництва та ринку, в якому освіта залишилася державною по формі організації, фундаментальною та академічною за змістом, нездатною гнучко реагувати на запити ринку. Не менш важливою є чисто теоретична причина – швидке оновлення знань, коли традиційна настанова на отримання "багажу знань" на все життя втрачає сенс. Набагато важливіше стає вміння вчитися, здобувати знання, причому в особливій, пристосованій до застосування на практиці формі.

У сучасній теорії педагогіки дискутується питання про співвідношення та важливості "знаннєвого" і "компетентнісного" підходу в навчанні. Компетентнісний підхід, покладений в основу нового покоління, встановлює підпорядкованість знань умінням, роблячи акцент на практичній стороні питання. Фактично цей підхід можна вважати серцевиною практико-орієнтованої освіти, в якому знання служать не самоціллю, а засобом набуття досвіду практичної діяльності в певній галузі. Адже компетентнісний підхід орієнтований, перш за все, на досягнення кінцевих результатів, придбання значущих компетенцій, готовності особистості до певних дій та операцій.

Тут не скасовується колишня тріада "знання – вміння – навички" а доповнюється четвертим елементом – "знання – вміння – навички – досвід діяльності". Порівняльний аналіз, який демонструють дослідники, дозволяє більш чітко побачити нові цілі і завдання освіти, способи підвищення його ефективності та якості:

статті, курсової роботи й т.д.). Зазнають труднощів й у публічному виступі, захисті своєї думки, усвідомленні своєї думки, умінні вести дискусію.

Найчастіше студенти не можуть раціонально організувати свою самостійну роботу: планування, зміну видів діяльності, оформлення результатів, редагування, структурування й т.д. Ось чому необхідні інші підходи до організації навчально-пізнавальної діяльності.

При розробці педагогічного забезпечення освітнього процесу увагу слід приділяти не тільки питанням удосконалювання методики викладання, але й методики організації, психолого-педагогічної підтримки самостійної роботи студентів.

Успіх в організації самостійної роботи як головного засобу формування академічних компетенцій багато в чому залежить від того, наскільки сам викладач володіє сучасними навчальними технологіями, у тому числі й в області самоосвіти.

УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПС У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ОНАХТ

Г.І. Віват, Я.В. Машарова

Науково-технічний розвиток ХХІ століття надав нові можливості щодо здобування знань нетрадиційним шляхом. Маємо на увазі поширення дистанційного навчання, що набуває популярності серед тих осіб, які з певних причин не мають можливості користуватися традиційними формами навчання. Саме тому актуальним є створення навчальних посібників, тестових завдань, словників фахової термінології для дистанційного вивчення української мови за професійним спрямуванням, а також для вдосконалення рівня практичного володіння українською мовою.

Модульна технологія вивчення української мови за професійним спрямуванням містить змістову, практичну та контрольну-оцінювальну складові. З огляду на підвищення інтересу до вивчення української мови та формування на її базі умінь та навичок культури усного професійного мовлення вважаємо доцільним запропонувати студентам, що навчаються дистанційно, ряд тем, які реалізуються фахівцями у типових ситуаціях повсякденного спілкування. Кожна з тем повинна викладатися з урахуванням норм сучасної української літературної мови і може бути використана відповідно до реальних потреб.

Зокрема тема «Лексичні норми сучасної української літературної мови» стисло надає історію формування української лексики, у тому числі термінологічної, а розділ «Синтаксичні норми української мови» представляє систему правил, що регулюють вживання розділових знаків у письмовому тексті. Дуже важливо, щоб теоретичний матеріал надавався стисло, із зосередженням уваги на головному. Те саме стосується і практичної частини,

що містить завдання та запитання для самоконтролю. Отже, теми, призначені для дистанційного навчання, повинні викладатися з урахуванням структури процесу засвоєння, осмислення, закріплення та застосування знань, а навчальний матеріал повинен бути представленим так, щоб студент міг легко перевірити набуті знання за допомогою контрольних та тестових завдань. Відповідно до цих вимог треба чітко розробити критерії оцінювання студентів, а також надати список літератури, що допоможе студентам виконати поставлені завдання та поглибити набуті знання. Важливо, щоб рекомендована література містила джерела з різних галузей знань відповідно до напрямів навчання студентів, а також новітні джерела щодо вивчення сучасної галузевої термінології.

Отже, матеріал для дистанційного вивчення української мови за професійним спрямуванням повинен поєднувати елементи лексикології, правопису, основ стилістики, редагування, текстології, пунктуації. Теоретичні розвідки та практичні завдання повинні розв'язувати одне з головних завдань сучасної вищої освіти – підготовки тих фахівців, які належно представлятимуть свою державу на міжнародному рівні.

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Лупол А.В.

Термінологічна лексика має велике значення для науково-виробничої комунікації, сприяючи її інтелектуалізації, полегшує процес засвоєння знань та реалізації їх у майбутній фаховій діяльності, поглиблює знання студентів про ознаки виучуваних понять, є засобом розширення активного професійно зумовленого словникового запасу, підвищує культурний рівень майбутньої української інтелігенції.

Загальної системи роботи з науковою термінологією, яку можна було б застосовувати для навчання українським терміносистемам студентів усіх спеціальностей не розроблено. Такий стан не дозволяє побудувати роботу таким чином, щоб студенти економічних та технологічних спеціальностей могли писати реферати, дипломні та курсові роботи, працювати з навчальною літературою, виконувати самостійні завдання, брати участь у Реалізації формування у студентів професійної мовленнєвої компетенції на основі фахової термінології вимагає професійно орієнтованої комунікації, спрямованої на конкретного адресата - фахівця певної професійної спеціалізації.

Передумовою успішного засвоєння і подальшого активного використання базової наукової та професійної термінології, на мій погляд, слугує раціональне поєднання комунікативного підходу та професійного контексту. Доцільність такого методу підтверджують дані лінгвістичних спостережень, що засвідчують

А.П. Лапінська, Н.В. Хоренжий.....	77
ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ ЯК ПРОФЕСІЙНО НЕОБХІДНОЇ	
ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ	
Ю.Г. Лобода, О.Ю. Орлова	78
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО САМООСВІТИ	
Г.М. Лозовська.....	82
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ "ТЕХНОЛОГІЧНИЙ	
ІНЖИНІРИНГ ПІДПРИЄМСТВ" (КОМБІКОРМОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ)	
А.В. Макаринська.....	84
НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ	
О.В. Малинка, В.Д. Бойченко.....	87
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК НОВА ФОРМА НАВЧАННЯ	
Т.А. Манолі, Я.О. Баришева, О.В. Бочарова.....	88
УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПС У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ	
СТУДЕНТІВ ОНАХТ	
Г.І. Віват, Я.В. Машарова.....	90
МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИШУ: ВІД «ЗНАННЄВОГО» ДО	
«КОМПЕТЕНТНІСНОГО» ПІДХОДУ У НАВЧАННІ	
Ю.М. Мельник.....	91
СУТЬ І ЗМІСТ ПОНЯТТЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ	
Ю.М. Мельник, Г.А. Шевченко, А.П. Зюганов.....	92
ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ПРОЦЕСІ	
ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРІВ-ТЕХНОЛОГІВ	
І.В. Мельник.....	94
ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З	
КУРСУ “УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ	
СПРЯМУВАННЯМ)” У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ	
КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ	
О.В. Нарушевич-Васильєва.....	96
ЗАДАЧІ ВИЩОЇ ШКОЛИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІННОВАЦІЙНОГО	
РОЗВИТКУ	
В.В. Немченко.....	98
ВИВЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ СТУДЕНТАМИ ОНАХТ	
І.А. Осадча.....	99
ЕТИКА НАУКИ ТА СУЧАСНІ ЗАСОБИ ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОЇ	
ПРАЦІ	
В.Б. Єгоров, О.В. Ольшевська, О.О. Тіглова, О.С. Бодюл.....	101
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ ПІД ЧАС	
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	
Орлова В.О.....	103
ЗНАЧЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ПРИ АДАПТАЦІЇ	
СТУДЕНТІВ ДО САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ	
О.П. Ощепков.....	106
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ	
Г.Б. Пчелянська.....	107
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ МЕХАНІЧНИХ ПРОЦЕСІВ	
С.М. Перетяка.....	

ЯКІСНА ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ Ю.К. Корнієнко, О.Ю. Розіна.....	185
НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ВНЕДРЕНИЯ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ С.В. Котлик, Ю.К. Корниенко.....	186
ЩОДО ПРОБЛЕМИ ЦІННІСНО-СВІТОГЛЯДНОЇ ПЕРЕОРІЄНТАЦІЇ ВИЩОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ І.С. Лар'яновський.....	187
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО САМОРОЗВИТКУ І.О. Леонтьєва, О.М. Жигайло.....	188
СУЧАСНИЙ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 6.030601 – «МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ» Л.К. Овсянникова, Л.О. Валевська.....	190
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННІЙ ГАЛУЗІ К.Б. Козак.....	191
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ Ф.А. Трішин, В.Г. Мураховський.....	194
САМОСТІЙНА РОБОТА ТА АКАДЕМІЧНА КУЛЬТУРА СТУДЕНТІВ В.Г. Мураховський, Ф.А. Трішин.....	196
УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПС У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ОНАХТ Г.І. Віват, Я.В. Машарова.....	198
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ) А.В. Лупол.....	199
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНІЧНИЙ ДИЗАЙН» НА ОСНОВІ ЕВРИСТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ С.Є. Польова.....	201
НОВІ ПІДХОДИ ДО ЗАЛУЧЕННЯ АБІТУРІЄНТІВ В.Л. Бондаренко, М.Б.Кравченко, Ю.М.Симоненко, А.А.Чигрін.....	202
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНЖИНІРИНГОВИХ ПОСЛУГ В ЗАКЛАДИ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА Л.М. Тележенко, С.О. Поплавська.....	204
ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ А.К. Д'яконова, Л.А. Титомір.....	206
МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕСПЕЧЕННЯ ДОКЛАДУ ПРИ ПРИЗЕТАЦІЇ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ НА ЗАХИСТІ М.М. Кологривов.....	207
ІНФОРМАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	